

Spis treści

Od redaktorów 9

Część I

Zagadnienia wstępne – ekonomia rozwoju i mierniki jego oceny 13

1. Istota i zakres ekonomii rozwoju 15
 - 1.1. Podstawowe pojęcia i kategorie 15
 - 1.2. Strategia i polityka rozwoju 18
 - 1.3. Ekonomia rozwoju a gospodarka światowa 20
 - 1.4. Geneza i kierunki ewolucji ekonomii rozwoju. Odniesienia do dyscyplin pokrewnych 22
 2. Mierniki rozwoju i zacofania (niedorozwoju) 26
 - 2.1. Tradycyjne mierniki i wskaźniki oparte na systemie rachunków narodowych (SNA) 27
 - 2.2. Modyfikowane mierniki dobrobytu ekonomicznego (MEW, NNW) i miernik ekonomicznych aspektów dobrobytu (IEAW) 34
 - 2.3. Mierniki działalności gospodarczej uwzględniające aspekty ekologiczne (ISEW, SEENA) 37
 - 2.4. Inne mierniki rozwoju. Mierniki dobrobytu społecznego (metoda genewska UNDRIS, HDI). Wskaźniki rozwoju zrównoważonego 41
-

Część II

Teorie wzrostu gospodarczego 47

3. Klasyczne i neoklasyczne teorie wzrostu gospodarczego 49
 - 3.1. Klasyczne teorie wzrostu gospodarczego w ujęciu A. Smitha, D. Ricarda, T. Malthusa i K. Marksa 49
 - 3.2. Neoklasyczna teoria wzrostu 57
4. Keynesowskie i postkeynesowskie teorie wzrostu gospodarczego 68
 - 4.1. Model Harroda-Domara 68
 - 4.2. Koncepcje N. Kaldora oraz L. Pasinettiego 75
5. Inne wybrane teorie wzrostu 80
 - 5.1. Teoria endogenicznego wzrostu gospodarczego (TEWG) 80
 - 5.2. Koncepcja realnego cyklu koniunkturalnego 85
 - 5.3. Socjologiczne teorie wzrostu 92

Część III**Teorie rozwoju gospodarczego 97**

- 6. Wczesne teorie rozwoju 99
 - 6.1. Poglądy F. Lista 100
 - 6.2. Koncepcja rozwoju kapitalizmu W. Sombarta 101
 - 6.3. Koncepcja powstania kapitalizmu M. Webera 103
 - 6.4. Instytucjonalna koncepcja rozwoju T. Veblena 104
- 7. Teorie rozwoju zorientowane na kraje wysoko rozwinięte 107
 - 7.1. J.K. Galbraith. Koncepcje społeczeństwa obfitości, siły przeciwstawiającej i nowego państwa przemysłowego 107
 - 7.2. Teoria stadialnego rozwoju W.W. Rostowa 111
 - 7.3. Teoria stagnacji sekularnej 119
 - 7.4. Teoria kapitalizmu ludowego 121
 - 7.5. Teoria społeczeństwa postindustrialnego D. Bella 122
- 8. Prekursorskie teorie rozwoju krajów zacofanych 128
 - 8.1. Teoria kumulatywnego uwarunkowania (G. Myrdal) 128
 - 8.2. „Zaklęty krąg ubóstwa” (R. Nurkse) 131
 - 8.3. Koncepcja „wielkiego pchnięcia” (P.N. Rosenstein-Rodan) 134
 - 8.4. R. Prebisch i istota strukturalizmu 136
 - 8.5. Model S.S. Kuzneta 141
 - 8.6. Koncepcja uzależnienia rozwoju peryferii od światowego systemu kapitalistycznego I. Wallersteina 144
- 9. Syntetyczne ujęcie współczesnych teorii wyjaśniających przyczyny zacofania krajów najsłabiej rozwiniętych 150
 - 9.1. Teorie rozwoju poprzez handel 150
 - 9.2. Teoria zależności 152
 - 9.3. Teoria zmian strukturalnych 159
- 10. Uniwersalne teorie rozwoju gospodarczego 162
 - 10.1. Teoria rozwoju gospodarczego J. Schumpetera 162
 - 10.2. Teoria wzrostu nie zrównoważonego, koncepcja biegunów wzrostu (A.O. Hirschman, F. Perroux) 165
 - 10.3. Koncepcja rozwoju zrównoważonego (*sustainable development*) 169
 - 10.4. Koncepcja optymalnego systemu gospodarczego i konwergencji J. Tinbergena 174

Część IV**Problemy nierówności rozwoju we współczesnej gospodarce światowej 181**

- 11. Relacja: kraje rozwijające się – kraje rozwinięte w świetle teorii konwergencji 183

11.1.	Zależność krajów peryferyjnych od centrum gospodarki światowej	183
11.2.	Wpływ globalizacji na kraje rozwijające się	191
12.	Przewycięzanie ubóstwa jako problem globalny. Pułapka zadłużenia	196
12.1.	Pojęcie ubóstwa	196
12.2.	Pomiar ubóstwa	199
12.3.	Kształtowanie się ubóstwa we współczesnym świecie	200
12.4.	Przewycięzanie ubóstwa jako problem globalny	203
12.5.	Pułapka zadłużenia i sposoby oddłużania	205
13.	Koncepcje stabilizacji, programy i nowe paradygmaty rozwoju	207
13.1.	Konsensus Waszyngtoński: oparcie trwałego rozwoju na teorii liberalizmu	207
13.2.	Wzrost znaczenia rozwoju długookresowego, inwestycje w kapitał ludzki i społeczny, uwzględnianie uwarunkowań kulturowych	211
13.3.	Koncepcja gospodarki opartej na wiedzy	220

Część V

Międzynarodowa polityka stymulowania rozwoju 225

14.	Polityka globalnych organizacji i instytucji ekonomicznych	227
14.1.	Międzynarodowy Fundusz Walutowy i jego programy dostosowań strukturalnych	227
14.2.	Dochodowo-absorpcyjna oraz monetarystyczna koncepcja bilansu płatniczego	230
14.3.	Krytyka polityki MFW i BS w kontekście konsekwencji Konsensusu Waszyngtońskiego dla sytuacji krajów rozwijających się	234
14.4.	Planowane zmiany sposobu funkcjonowania MFW i BS	239
14.5.	Polityka innych globalnych organizacji i instytucji ekonomicznych wobec krajów Trzeciego Świata	241
15.	Międzynarodowe inicjatywy redukcji ubóstwa i wspierania rozwoju gospodarcze	246
15.1.	Przewycięzanie ubóstwa według J. Sachsa	246
15.2.	Geneza i ewolucja międzynarodowej współpracy rozwojowej	248
15.3.	Programy redukcji długów państw najmniej rozwiniętych	253
16.	Problematyka milenijnych celów rozwoju	258
16.1.	Deklaracja Milenijna	258
16.2.	Wdrażanie milenijnych celów rozwoju	260
16.3.	Krajowe strategie rozwoju	262
16.4.	Problemy finansowania i skuteczności realizacji celów milenijnych	264

Część VI**Programy rozwoju gospodarczego w wybranych krajach 269**

17.	Programy rozwoju społeczno-gospodarczego w Chinach	271
17.1.	Przyczyny i rozwój reform w Chinach w latach 1978-2002	272
17.2.	Gwałtowne przyspieszenie inwestycji i eksportu Chin w latach 2003-2006 oraz ich pozytywne i negatywne skutki	275
17.3.	Sytuacja społeczno-gospodarcza Chin w 2007 roku	280
17.4.	Programy rozwoju Chin z lat 2007-2009	282
18.	Programy gospodarcze Brazylii i Argentyny	286
18.1.	Plany rozwoju gospodarczego w Brazylii	286
18.2.	Plany stabilizacyjne w Argentynie	296
18.3.	Najważniejsze wnioski z programów stabilizacyjnych w Argentynie i Brazylii	307
19.	Transformacja gospodarcza krajów Europy Środkowo-Wschodniej w kontekście instytucjonalnych uwarunkowań rozwoju	309
19.1.	Znaczenie instytucjonalnych uwarunkowań rozwoju ekonomicznego	309
19.2.	Upadek systemu socjalistycznego a proces transformacji gospodarczej ze szczególnym uwzględnieniem Polski	319
20.	Strategia Lizbońska	336
20.1.	Geneza i cele Strategii Lizbońskiej oraz ocena jej realizacji	336
20.2.	Istota, kierunki działań oraz zasady realizacji Strategii Lizbońskiej	338
	Literatura	343
	Spis rysunków	357
	Spis tabel	358